

STOWARZYSZENIE ELEKTRYKÓW POLSKICH I RZECZOZNAWSTWO

Na początku roku 2024 minęło 65 lat od utworzenia Izby Rzecznawców Stowarzyszenia Elektryków Polskich IRSEP. Przez ten czas zarówno samo Stowarzyszenie, jak i jego Izba Rzecznawców ulegało znacznym przemianom. Szczególnie istotne zmiany w warunkach uprawiania rzecznawstwa stowarzyszeniowego zachodziły w ostatnich latach, wraz z dynamicznymi przemianami gospodarczymi i politycznymi w kraju.

Rzecznawstwo silnie bazuje na warunkach gospodarczych oraz sposobach rozszerzania i dostępności kompetencji naukowo-technicznych i przemysłowych w społeczeństwie. Kiedyś te najwyższe kompetencje były dość ściśle ograniczone do dobrze zorganizowanych środowisk zawodowych związanych np. ze stowarzyszeniami naukowo-technicznymi, takimi jak: SEP, SIMP i innymi oraz ciałami federacyjnymi jak FSNT NOT itp. Kompetencje były także generowane w najlepszych centrach przemysłowych, często związanych z politechnicznymi ośrodkami akademickimi. Dzisiaj jest i nieco podobnie, ale także zupełnie inaczej. Rola rzecznawstwa i jego odniesienia do stowarzyszeń - w tym SEP - ulega znacznym przemianom. Z tej okazji, głównie z powodu Jubileuszu IRSEP, ale i potrzeby intelektualnej reakcji na nieodwracalne zmiany miejsca SEP i rzecznawstwa w gospodarce, grupa osób związanych z SEP i Centralnym Ośrodkiem Rzecznawstwa CORSEP dzieli się w niniejszym artykule, w formie eseju, kilkoma subiektywnymi refleksjami. Te refleksje autorzy

Stowarzyszenie Elektryków Polskich - SEP [1] jest krajową organizacją pozarządową integrującą polskie środowiska zawodowe w kraju i za granicą. SEP posiada bogatą reprezentację internetową [2, 3]. Stowarzyszenia zawodowe i branżowe pełnią ważne role, takie jak reprezentowanie interesów zawodowców, zapewnianie szkoleń, udzielanie wsparcia w kwestiach zawodowych, promowanie standardów branżowych i bezpieczeństwa. Stowarzyszenia naukowo-techniczne, do grupy których należy SEP, są niezbywalnym elementem procesów rozwojowych społeczeństwa. Jeśli z własnej woli jest się uczestnikiem procesów rozwojowych społeczeństwa, to ma się wiele obowiązków i przyjmuje się wiele odpowiedzialności za nie. Stowarzyszenie nie jest automatycznie uczestnikiem ważnych procesów, tylko staje się ewolucyjnie uczestnikiem własną odpowiedzialną i wartościową pracą.

W zależności od ambicji i specjalizacji środowiska tworzącego stowarzyszenie zawodowe, naukowo-techniczne, niektóre z nich aktywnie działają szeroko w sferze naukowej, edukacyjnej, gospodarczej, innowacyjnej, przemysłowej, ekonomicznej oraz społecznej i politycznej. Duże, znaczące, zawodowe stowarzyszenia krajowe i międzynarodowe, posiadające zróżnicowane agendy zadaniowe, są często silnymi organizacjami lobbystycznymi w sferze ekonomii i polityki, a także życia i rozwoju społecznego.

Stowarzyszenie Elektryków Polskich ma bez wątpliwości ambicje bycia jak najlepszą organizacją

o zawodowym charakterze egalitarnym dokładającą się efektywnie do rozwoju kraju. W pewnym zakresie, dobrym przykładem tak określonego stowarzyszenia, z silnym zastrzeżeniem działania w zupełnie innych warunkach gospodarczych, społecznych, ekonomicznych i międzynarodowych jest IEEE – The Institute of Electrical and Electronics Engineers [4].

SEP – jak utrzymać poziom dobrego stowarzyszenia egalitarnego?

Ponad stuletnie Stowarzyszenie Elektryków Polskich dzieliło losy kraju w tym długim i burzliwym okresie czasu. Przeżywało razem z Polską gospodarką i nauką znane nam wzloty i upadki. W trudnych warunkach działania SEP uzyskało swój sukces. Rzetelną pracą zawodową osiągnęło poziom bardzo dobrego stowarzyszenia egalitarnego o znacznym zasięgu społecznym i wysokim poziomie akceptacji zawodowej i środowiskowej. Osiągnięcie takiego statusu społecznego nie oznacza niecierpliwego oczekiwania na nagrody. Wręcz przeciwnie, oznacza wzięcie na swoje barki większej odpowiedzialności. Oznacza otrzymanie od społeczeństwa większych uprawnień, a w konsekwencji większych możliwości działania.

Zdobycie wysokiego poziomu to jedna sprawa, jest to i tak długotrwały proces, a jego utrzymanie to zupełnie inny proces. Utrzymanie jednakowego najwyższego poziomu działania w tak długim i zróżnicowanym okresie jest niemożliwe.

W SEP zmieniali się ludzie, zmieniały się poglądy, były okresy lepsze i jeszcze lepsze. Poziom naszego Stowarzyszenia jest wypracowywany codziennie w obecnym czasie, podobnie jak poprzednio, ciągłą dobrą pracą nas wszystkich, członków SEP. Chcemy, aby ten poziom w następnych okresach był jak najlepszy. On zależy od pracy dzisiejszej i od pomysłów co i jak zmieniać, aby lepiej wykorzystywać zasoby, lepiej widzieć zmieniające się potrzeby i lepiej trafiać w zapotrzebowanie społeczne na naszą działalność i jego zmiany w najbliższym czasie.

Niniejszy jubileuszowy, a więc okazjonalny esej, w żadnym wypadku, nie jest laurką dla SEP. Zawiera jednak dużo superlatyw, bowiem ponad stuletnie Stowarzyszenie Elektryków Polskich z wyjątkowo dużym społecznym bilansem dodatnim, na to obiektywnie zasługuje. Nie jest także, w żadnym wypadku, krytyką SEP, bowiem krytykować łatwo i argumenty krytyczne można byłoby łatwo uogólnić na wiele czynników zewnętrznych, poza stowarzyszeniowych. Jest krótkim esejem o zmiennych i niezmiennych rolach zawodowych stowarzyszeń naukowo-technicznych w dzisiejszym społeczeństwie, z jedynie domyślnym odniesieniem do SEP. Na tle takiej części eseistycznej, niniejszy artykuł jest uhonorowaniem bardzo ważnej agendy SEP, obchodzącej jubileusz Izby Rzeczoznawców.

Forma eseistyczna, nawet tak krótka jak tutaj, być może upoważnia nas do snucia marzeń o idealnym stowarzyszeniu, hipotetycznie podobnym do SEP, a więc perfekcyjnym zawodowo, dużym, aktywnym, wpływowym, ambitnym, edukacyjnym i opiniotwórczym, ustawicznie kształcącym, o szerokim zasięgu działalności, akceptowanym środowiskowo i społecznie, posiadającym efektywne zdolności lobbystyczne i zdolności oddziaływania gospodarczego, itp. Te marzenia, wyrażane czasami w formie przenośni licentia poetica, nie powinny czytelnika zmylić. One są często twardymi ale życzliwymi pytaniami do naszego Stowarzyszenia Elektryków Polskich, w którym miejscu znajduje się dzisiaj, teraz, w tej chwili, wobec tych pytań. Być może jakieś formy odpowiedzi na te pytania będą prowadzić do odświeżenia starych i sformułowania nowych argumentów rozwojowych, do mądrego wprowadzenia ciągłych zmian, nieuchronnie nas oczekujących. Pytania pozostawiamy jednak bez znaków zapytania na końcu, aby może silniej

zaznaczyć że w znacznej mierze są retoryczne.

Stowarzyszenie Elektryków Polskich jest jedną z najlepszych organizacji zawodowych w kraju aktywnie działających na rzecz swojego środowiska i społeczeństwa. SEP posiada ambicje ciągle utrzymywać i podwyższać ten poziom służenia społeczeństwu. Takie wypracowywane wewnątrz stowarzyszenia ambicje każdej zawodowej dobrej organizacji pozarządowej przekładają się, lub nie, na ulotne przyzwolenie społeczne. Brak takiego przyzwolenia jest katastrofą dla stowarzyszenia i oznacza najczęściej obojętność. Przyzwolenie jest kategorią subtelną, która swoje metryki otrzymuje w miarę rozwoju stowarzyszenia i wypracowanie przez nie dojrzałej oferty. Jest ono równoważne różnym formom akceptacji społecznej. Wydaje się, że wysoką formą przyzwolenia jest akceptacja aktywna, gdy stowarzyszenie staje się jednym z graczy w procesach rozwojowych. To marzenie i cel niektórych ambitnych stowarzyszeń, aby otrzymać od społeczeństwa silną zgodę na współpracę i bezpośrednie aktywne oddziaływanie w różnych obszarach żywej i czułej tkanki społecznej.

Niezwykle cenne i rzadkie przyzwolenie społeczne, jak podkreślamy, równoważne różnym formom akceptacji, jest bardzo często proporcjonalne do ilości potu, krwi i łez wylewanych uczciwie przez stowarzyszenie na rzecz społeczeństwa. Innymi słowy, jest proporcjonalne do ilości efektywnej trudnej i rzetelnej pracy organicznej potrzebnej społeczeństwu, nie oczekując za to nagrody. Najgorsza sprawa to, że nikt w zasadzie nie definiuje tej koniecznej do wykonania pracy bo ona ma wyprzedzać potrzeby we właściwym dobrym kierunku rozwojowym. Łatwo tu popełnić błąd, nawet działając w dobrym zawodowym kolektywie stowarzyszeniowym i wiele pracy idzie wówczas na marne, nawet w bardzo dobrej wierze. Nie-trafione i przegrane.

Ostrożność w działaniu stowarzyszenia jest wskazana wykorzystując dobre umiejętności zawodowe, ale także managerskie i polityczne. Nadmierna ostrożność spowalnia działania i rozwój. Stowarzyszenie jest wówczas mądre ale znajduje się praktycznie poza społeczeństwem. Wiele ze stowarzyszeń jest właśnie takich. SEP takim stowarzyszeniem nie chce być. Działanie aktywne niesie za sobą, zawsze i nieuchronnie, ryzyko. Oczywiście nie skreślamy znacznej roli w społeczeństwie także stowarzyszeń działających w wąskich branżach, chroniących takie branże, o niewielkiej liczbie członków, elitarnych, zamkniętych, itp. SEP takim stowarzyszeniem nigdy nie był, nie jest i nie będzie. Jest stowarzyszeniem szerokim, egalitarnym, życzliwym, ukierunkowanym na działalność zawodową, edukacyjną i szeroką działalność społeczną, trafiającą do młodzieży szukającej drogi zawodowej, aktywnych inżynierów, ale i zawodowych emerytów.

Stowarzyszenie musi słyszeć więcej i widzieć dalej w swoim obszarze kompetencji. Musi widzieć w tym obszarze znacznie więcej niż ktokolwiek inny. Nikt z niego nie zdejmie tego obowiązku. I wartościową wiedzą, nieznaną szerzej, ze studiów własnych, z takiego pracowitego i dokładnego oglądu obszarów dalszych, ma bezwzględny obowiązek się dzielić w odpowiedni sposób. Nie zrobi tego, nie udźwignie tego podstawowego zadania stowarzyszeniowego, jeśli ciągle uporczywie nie udoskonala swojego obszaru kompetencji zawodowych. A ten obszar trudny, nieustannie zmienny, umyka, pogłębia się i rozszerza, wymaga pracy. Stowarzyszenie leniwe, w jakimkolwiek obszarze swojej działalności, nigdy nie odniesie sukcesu, nigdy nie spełni pokładanych w nim oczekiwań.

Bardzo ważną rolą stowarzyszenia jest, że może, a w przypadku najlepszych stowarzyszeń egalitarnych powinna, stanowić neutralną platformę współpracy inżynierów, naukowców, liderów

przemysłowych i innych ekspertów zaangażowanych w środowiska technologiczne, polityki gospodarczej i różnych obszarów przemysłu w kraju, dla wspólnego dobra wszystkich udziałowców procesów rozwojowych. Bardzo trudne zadanie. Tylko nielicznym stowarzyszeniom udaje się taką platformę zbudować. Buduje się ją powoli, wysiłkiem własnym, solidnością i doskonałością zawodową przekonując środowisko i społeczeństwo do własnych, dobrze wyważonych opinii, zorientowanych szczerze na dobro społeczne.

Zróżnicowane agendy odpowiednio dużego i ambitnego stowarzyszenia spoglądają na społeczeństwo pod różnymi kątami i z różnych kierunków, jak np. rozwojowym, ekonomicznym, edukacyjnym, i innych. Taki ogląd jest bogatszy. Mądre to stowarzyszenie, które wysłuchuje uważnie i bierze poważnie pod uwagę głos swoich wyspecjalizowanych agend. Mądre to stowarzyszenie, które bierze pod uwagę opinie ekspertów zewnętrznych, także tych spoza stowarzyszenia, lub ze stowarzyszeń zaprzyjaźnionych, zgodnie ze starą zasadą biznesową, że z wnętrza butelki nie widać etykiety. Mądre to ambitne stowarzyszenie, które niezawodnie służy swoim członkom, ale tak naprawdę służy społeczeństwu.

Mądre to stowarzyszenie, które więcej daje społeczeństwu niż od niego dostaje. I nie obraża się, ani nie obniża jakości działania, jeśli dostaje niewiele. Wierzy w swoją misję, nieustannie o niej pamięta i dostosowuje uczciwie swoje działanie do warunków jej realizacji. W żadnym wypadku nie może to oznaczać ani idealizmu ani oportunisty, tylko staranie o efektywność działania. Połączenie tych wszystkich wymienionych wyżej atrybutów, choćby jak znaczna efektywność działania, nie oczekiwanie nagród od społeczeństwa, twórcze dokładanie się do rozwoju, itp. wydaje się zupełnie niemożliwe do spełnienia. A jednak, dokładnie tak działają, na granicy sfery niemożliwości, niektóre organizacje i osoby które odniosły wielkie sukcesy.

Dobre stowarzyszenie egalitarne przedstawia społeczeństwu jak najlepiej przygotowaną ofertę. Bez dobrej atrakcyjnej oferty stowarzyszenie jest bezwartościowe. Oferta jest różnorodna, wielostronna i o wysokiej jakości, przepracowana przez ekspertów ze specjalistycznych agend stowarzyszenia. Oferta jest przygotowana do bieżących potrzeb społecznych i w wielu przemyślanych kierunkach mądrze te potrzeby nieznacznie wyprzedza. Stymuluje rozwój, wymusza refleksję, zmusza do myślenia, aktywizuje, zachęca do działania, uczenia się, kształcenia, podjęcia wysiłku organizacyjnego, biznesowego, itp. Bardzo szybko oferta jest weryfikowana przez społeczeństwo. Jest odzew, nie ma odzewu? Między tymi biegunami jest szeroki obszar reakcji i działania.

Mądre to stowarzyszenie, które aktywnie moduluje ofertę, współdziała ze społeczeństwem na wielu frontach, nie pozostaje głuche na zmienne potrzeby, nie boi się pytać i samo uczyć się, nie wstydzi się błędów tylko sprawnie przepracowuje wnioski, nie wymądrza się zanadto. Oferta stowarzyszenia dla społeczeństwa ma wiele warstw. Ogólna warstwa jest najważniejsza i dotyczy strategii działania stowarzyszenia, ujawnia jego charakter i definiuje zaledwie kilka, może dwa – trzy, ogólne, ale bardzo dobrze zdefiniowane i obiektywnie wartościowe wektory działania. Warstwa strategiczna oferty stowarzyszenia nie miałaby takiej obiektywnej wartości gdyby nie była wsparta na atrakcyjnych, konkretnych ofertach adresujących aktualne potrzeby środowiska zawodowego i społeczeństwa. Ustami stowarzyszenia takie oferty szczegółowe formułują jego wyspecjalizowane agendy.

Stowarzyszenie Elektryków Polskich istnieje ponad sto lat. Sześćdziesiąt pięć lat temu SEP powołał do życia swoją Izbę Rzecznawców. To niezwykle potrzebne wówczas ciało wzmocniło

organizację, pod względem formalnym, zawodowym i prawnym, od strony eksperckiej służby dla rozwijającej się gospodarki. Oczywiście pamiętamy wszyscy, że rolą stowarzyszenia wyższej użyteczności publicznej i jego organów jest zawsze jak najlepsze służyć społeczeństwu. SEP niezmiennie i nieustraszenie, w całej swojej bogatej historii, taką rolę starał się skrupulatnie wypełniać. Powstanie wówczas 65 lat temu Izby Rzeczoznawców miało taką rolę Stowarzyszenia umocnić, w obszarze na styku nauki, techniki, innowacji i gospodarki. Izba Rzeczoznawców, bardzo szybko po swoim powstaniu, przedstawiła własną konkretną ofertę dla przemysłu krajowego, swojego środowiska eksperckiego, oraz społeczeństwa. Był to wówczas strzał w dziesiątkę.

SEP i jego Izba Rzeczoznawców w ciągłym rozwoju

Takie właśnie były szlachetne i odważne myśli przewodnie ówczesnego Zarządu Głównego SEP powołującego 65 lat temu Izbę Rzeczoznawców – silniej zakotwiczyć organizację w gospodarce, mocniej powiązać ważny przemysł elektryczny z postępem naukowo-technicznym, innowacyjnością, i zaangażować w te procesy innowacyjne odpowiednich ludzi, ekspertów, ale także młodych inżynierów właśnie opuszczających politechniki. Izba Rzeczoznawców SEP miała nie tylko stworzyć możliwość dodatkowego wykorzystania wiedzy ekspertów, ujętej w dobre ramy stowarzyszeniowe, ale w połączeniu z innymi pokrewnymi organami SEP, także zapewnić kształcenie kadry i rozszerzanie bazy eksperckiej. SEP we współpracy z przemysłem i uczelniami zapewniał wówczas sprawne budowanie takiej bazy ekspertów i rzeczoznawców, ale już w warunkach pozauczelnianych, gospodarczych, przemysłowych, rzeczywistej twardej ekonomii. Taki etap kształcenia ustawicznego był i jest niezbędny w karierze zawodowej inżyniera elektryka, elektronika, automatyka, informatyka i telekomunikanta.

Wówczas, 65 lat temu, SEP był jednym z pionierów tworzenia nowych metod ustawicznego kształcenia kadr zawodowych, a przez to dokładał się do budowy nowej gospodarki bazującej na jak najlepiej wykształconych i doświadczonych specjalistach. Przez te pierwsze dziesięciolecia działalności Izby Rzeczoznawców i agend pokrewnych o charakterze szkoleniowym, z różnego rodzaju zawodowych ofert SEP skorzystały tysiące inżynierów i techników elektryków. Dzisiaj trudno w to uwierzyć, jak Stowarzyszenie doskonale trafiło wówczas w potrzeby środowiska i społeczeństwa. W pewnym okresie SEP był niemal monopolistą w wielu pożytecznych działaniach zawodowych. Dzisiaj potrzeby są zupełnie inne, ale o nie mniejszej randze, a być może większej, ze względu na niezwykłą dynamikę procesów gospodarczych. Stowarzyszenie pracowicie i nie bez trudu, przepracowuje swoje struktury, algorytmy działania na szczeblu centralnym i swoich agend, a za tym także zmienia ofertę dla środowiska i społeczeństwa.

Stowarzyszenie Elektryków Polskich jest jedną z najważniejszych organizacji branżowych w kraju. Ta szacowna, ponad 100-letnia organizacja o tradycyjnej nazwie i charakterystycznym niebieskim logo SEP zajmuje się kwestiami związanymi z branżą elektryczną. Problematyka aktywności SEP obejmuje oczywiście sprawy zawodowe, przemysłowe, gospodarcze, naukowo-techniczne, innowacji, ale także w dużym zakresie społeczno-polityczne. Termin branża elektryczna oznaczał zupełnie coś innego gdy SEP powstawał sto kilka lat temu i oznacza coś innego dzisiaj. Dotyczy to także zmieniającego się obszaru zainteresowania Izby Rzeczoznawców SEP i innych pokrewnych agend SEP, jak Centralnego Ośrodka Szkolenia i Wydawnictw, Biura Badania Jakości, Komitetów, Sekcji, Komisji, itp. Energetyka rozszerzyła się na elektrownie jądrowe, fotowoltaikę, wiatraki, hydroelektrownie, wykorzystanie wielu innych źródeł energii odnawialnych. Energetyka

objęła coraz bardziej efektywne duże i małe magazyny energii. Dysponujemy energią o coraz wyższej jakości zapewnianej w sposób systemowy, sieciowy. Sieć kablowa nie wystarcza, podobnie do sieci komórkowej, konieczna jest energetyka ruchoma. Energetyka to obecnie tylko część tradycyjnego obszaru działania SEP.

Obszar działania SEP i jego Izby Rzeczoznawców musiał objąć takie obszary, silnie skorelowane z naukami elektrycznymi, jak automatykę i robotykę, elektronikę, technologie elektronowe, inżynierię materiałową, nadprzewodnictwo, optoelektronikę, fotonikę, telekomunikację i informatykę stosowaną, ostatnio także informacyjne technologie kwantowe. Sama elektronika stała się szeroką dziedziną nauki, techniki, ale także budującą i wzbogacającą, obok energetyki użytkowej, w sposób zupełnie niezwykły, infrastrukturę cywilizacyjną. Energetyka, elektronika użytkowa, fotonika, łącznie z telekomunikacją stacjonarną i mobilną, oraz Internetem rzeczy, budują nowy fundament do rozwoju cywilizacji wiedzy. W odpowiednim momencie, samo Stowarzyszenie i jego agendy, a w tym Izba Rzeczoznawców SEP, musiały ewolucyjnie obejmować te obszary. Takie rozszerzenie działalności nie jest procesem liniowym. Kiedyś, kilkadziesiąt lat temu, było budowane przez pokolenia. Dzisiaj mamy do czynienia z prawdziwym przyspieszeniem, rewolucją, gdzie zapewne Przemysł 4.0 stanie się wkrótce powszechnie obowiązującym standardem w państwach rozwiniętych do których aspiruje wszelkimi siłami nasz kraj Polska.

Co zmienia standard Przemysł 4.0 dla SEP, jego agend i Izby Rzeczoznawców? Zmienia się wszystko. Zmienia się cały paradygmat działalności przemysłowej, ekonomicznej, kształcenia kadr, finansów, itp. Zmienia się cała branża elektryki, energetyki, elektroniki i telekomunikacji, automatyki i robotyki oraz wyposażenia informatycznego tych branż, obejmującego algorytmy sztucznej inteligencji, sprzęt, technologię big data, tworzenie wiedzy z wielkich zbiorów danych itp. Wkrótce nic nie będzie takie same. Stowarzyszenie i jego role zawodowe w społeczeństwie będą ulegać zmianom, znacznie szybszym niż jeszcze niedawno. Czy wszyscy zdajemy sobie z tego sprawę? Co się nie zmieni? Nie zmienią się najważniejsze role służebne Stowarzyszenia wobec nowoczesnego społeczeństwa.

Przemysł 4.0, i jego kolejne wersje 4.x, znakomita koncepcja rozwoju gospodarowania, niewiele pomoże tym którzy nie zechcą go zrozumieć, nauczyć się go, efektywnie zastosować. Można powiedzieć, że takim tylko utrudni i skomplikuje życie gospodarcze i rozwój. Przemysł 4.0 nie jest prostą, liniową ewolucją obecnych modeli gospodarowania i rozwoju naukowo-technicznego społeczeństwa. Jest wielkim skokowym przejściem konsumującym to co społeczeństwo nagromadziło przez ostatnich kilkadziesiąt lat w energetyce, elektronice, technologiach informacyjnych, naukach inżynieryjno-technicznych, organizacji przemysłu wytwórczego, ekonomii i polityki rozwoju, budowy nowej infrastruktury cywilizacyjnej.

Co Stowarzyszenie i jego agendy mogą zrobić w tych warunkach? Parafrazując powyższy akapit, musi zmienić się w Stowarzyszenie 4.0. Musi zmieniać się, intensywnie rozwijać się w nieuniknionych kierunkach intensyfikacji informacyjnej. Dbać o tradycję, ale bieżącej działalności nie bazować na tradycji. W obszarach tradycyjnych elektryki nie mieliśmy sztucznej inteligencji, głębokiego uczenia maszynowego, sztucznych sieci neuronalnych itp. A przecież tzw. sztuczna inteligencja AI, to połączenie elektryki, informatyki i podejścia antropomorficznego, oraz wielu innych dziedzin. Celem AI jest wspomaganie ludzi do realizacji nowych wartościowych zadań i pomysłów, a nie automatyzacja tego co ludzie już potrafią. Także dotyczy to naszego Stowarzyszenia i jego wyspecjalizowanych agend jak np. Izba Rzeczoznawców.

AI to zupełnie inne algorytmy. To konieczność dokładania się ze swoją unikalną wiedzą do rozwoju takich systemów jak ChatGPT. To konieczność budowy swojej wartościowej bazy wiedzy. Nikt SEP z takich obowiązków nie wyrezy. Tym gorzej, że to tak naprawdę działania nieobowiązkowe. Nie zrobimy tego, zrobi to być może ktoś inny, albo nie zrobi nikt. Będziemy, czy nie będziemy uczestnikami rozwoju w tej fundamentalnej warstwie. Czy wszyscy naprawdę rozumiemy jaka jest waga stojącego za tym kierunku rozwoju. Polskie zasoby ChatGPT, a także pocziwej Wikipedii, są ogólnie skromne, a w zakresie elektryki nadzwyczaj skromne. Nikt tego nie zrobił, a to sporo pracy. Nie tylko prostej pracy bazodanowej i bardziej skomplikowanej big data, ale także naprawdę skomplikowanej budowy koncepcji krajowych hurtowni danych i baz wiedzy. Takie krajowe zasoby wirtualne są niepokojąco skromne we wszystkich dyscyplinach nauk inżynierjno-technicznych. Skromna obecność w światowych zawodowych zasobach wirtualnych wymaga naszej uwagi.

Trzeba dynamizować działania i uczyć się samemu i innych. Kształcić w gorących obszarach rozwoju. Nieustannie uświadamiać społeczeństwo w zakresie nowych technologii. Prowadzić szeroką działalność edukacyjną dotyczącą zalet nowych technologii, ale także ich wad i związanych z tym zagrożeń. Przeciwdziałać i zwalczać niewiedzę lub fałszywą wiedzę dotyczącą nowych technologii, takich jak obecnie sztucznej inteligencji, antropomorficznej robotyki, systemów telekomunikacji mobilnej kolejnych generacji, magazynów energii, energii odnawialnej, mobilności energetycznej, atomowej czy w przyszłości termojądrowej opcji energetyki itp. Badać, ważyć, oceniać krytycznie opcje rozwojowe technologii, wypracowywać zawsze własne zdanie bazując na wiedzy i potrzebach społecznych, nigdy inaczej. Zawsze być wcześniej gotowym na odpowiedź, jeśli społeczeństwo zada pytanie. Dobrze przewidywać takie pytania krytyczne. Odpowiedź musi być absolutnie rzetelna, nawet jeśli nie dotyczy pewności a jedynie szacunku prawdopodobieństwa. Stowarzyszenie i jego agendy dźwigają znaczną odpowiedzialność za swoje słowa i działania. Jeden błąd może przekreślić wieloletni wysiłek budowy zaufania, prestiżu i marki. Również pamiętać, że w otwartym, często brutalnym środowisku sieciowym, Stowarzyszenie działa w warunkach, gdzie niektórzy zarabiają krocie na fałszywej wiedzy.

W takim obszarze znacznej odpowiedzialności Stowarzyszenia i takich koordynatach jego działania i ambicji, Izba Rzecznawców SEP – IRSEP jako ważna agenda Stowarzyszenia ma swoją specjalistyczną rolę do spełnienia. IRSEP jest jednym z łączników Stowarzyszenia z realną gospodarką. Sprawy trafiające do IRSEP odzwierciedlają w bardzo ciekawy sposób zapotrzebowanie na kompetencje. Takie zapotrzebowanie nie jest stałe, jest dynamiczne, płynie w różnych kierunkach, jest zależne od struktury gospodarowania i jego zmian. Opinie eksperckie IRSEP ujawniają pewien kierunek ewolucji gospodarki. Izba Rzecznawców nie powinna zatrzymać się w rozwoju, tylko na etapie opracowywania skomplikowanych lub jeszcze bardziej skomplikowanych ekspertyz. Taka właśnie jest tradycyjna struktura Izby. Ośrodki regionalne przedstawiają ofertę i czekają na zlecenia. Czy taka oferta jest dostatecznie dynamiczna, czy przeważa tradycja?

Czy Izbę Rzecznawców stać na przygotowywanie komercyjnych sektorowych opracowań innowacyjno-przemysłowych dotyczących warunków krajowych? Czy jest sens robienia takich opracowań? Stowarzyszenia i bazujące na stowarzyszeniach międzynarodowe grupy opracowujące standardy przemysłowe, także w obszarze elektryki, takie opracowania ciągle przygotowują. Idea rzecznawstwa, można bardzo emfatycznie powiedzieć, jest wieczna. W

jakim stopniu jest zmienna? Rola rzeczoznawstwa w gospodarce jest dzisiaj zupełnie odmienna niż kilkadziesiąt lat temu. Niektóre atrybuty rzeczoznawstwa i rzeczoznawców pozostają jednak absolutnie niezmiennie. Rzeczoznawca powinien posiadać zawsze i niezmiennie odpowiednie kwalifikacje, doświadczenie i wiedzę związane z daną dziedziną. Jego zadaniem jest dostarczenie rzetelnej i niezależnej opinii lub ekspertyzy na potrzeby klienta, sądu, ubezpieczyciela lub innej instytucji. Izba Rzeczoznawców musi takiego rzeczoznawcę chronić, pomagać mu, umożliwiać rozwój i rzetelną pracę.

Kilka słów dla przypomnienia o rzeczoznawcach i rzeczoznawstwie przemysłowym

Rzeczoznawstwo przemysłowe to dziedzina ekspertyz, która obejmuje badania i analizy dotyczące różnych aspektów przemysłu. Rzeczoznawcy przemysłowi są specjalistami, którzy posiadają wiedzę techniczną i doświadczenie w określonych dziedzinach przemysłu, co umożliwia im ocenę różnych aspektów przedsiębiorstw, maszyn, procesów produkcyjnych czy instalacji. Główne obszary działania rzeczoznawstwa przemysłowego obejmują ocenę wartości mienia przemysłowego, badania stanu technicznego, ekspertyzy sądowe, badanie procesów produkcyjnych, bezpieczeństwo i normy przemysłowe, ocena ryzyka przemysłowego, ocena produktów i możliwości rynkowych i wiele innych.

W zakresie wartościowania mienia, rzeczoznawcy przemysłowi mogą oceniać wartość różnych aktywów przemysłowych, takich jak maszyny, urządzenia, budynki fabryczne czy inne zasoby przedsiębiorstw. W zakresie badania stanu technicznego rzeczoznawcy przemysłowi przeprowadzają badania mające na celu ocenę stanu technicznego maszyn, urządzeń czy instalacji przemysłowych. Mogą identyfikować problemy, ustalać przyczyny awarii i proponować rozwiązania. W zakresie ekspertyz sądowych rzeczoznawcy przemysłowi, jako biegli sądowi, mogą być zaangażowani w sprawy sądowe dotyczące sporów przemysłowych, wypadków, szkód, czy naruszeń umów. Ich zadaniem jest dostarczenie rzetelnych ekspertyz technicznych, które mogą być wykorzystane w procesie sądowym. W zakresie badania procesów produkcyjnych rzeczoznawcy przemysłowi analizują procesy produkcyjne w przedsiębiorstwach, identyfikując obszary, w których można wprowadzić usprawnienia, optymalizować koszty czy poprawiać efektywność.

W zakresie bezpieczeństwa i norm przemysłowych rzeczoznawcy przemysłowi mogą zajmować się oceną zgodności z normami przemysłowymi i bezpieczeństwa w zakładach produkcyjnych. Zapewniają, że przedsiębiorstwa przestrzegają odpowiednich standardów i przepisów. W zakresie oceny ryzyka przemysłowego rzeczoznawcy prowadzą analizy ryzyka w zakresie działalności przemysłowej, identyfikują potencjalne zagrożenia i proponują środki zaradcze. Rzeczoznawstwo przemysłowe jest zwykle skomplikowanym obszarem, który wymaga specjalistycznej wiedzy i umiejętności. Rzeczoznawcy przemysłowi mogą specjalizować się w różnych dziedzinach, takich jak mechanika, elektryka, chemia czy inżynieria środowiska, w zależności od rodzaju mienia czy procesów, które są przedmiotem ich ekspertyz. Czasami pełna ekspertyza wymaga łączenia różnych specjalności.

Nazwy Rzeczoznawca i Izba Rzeczoznawców są terminami generycznymi, nieformalnie słowami zastrzeżonymi, dość konkretnie określonymi różnymi normami formalnymi, prawnymi, a także nieformalnymi środowiskowymi. Słowo Rzeczoznawca odnosi się do osoby, która posiada specjalistyczną wiedzę i umiejętności w określonej dziedzinie, której celem jest ocena, ekspertyza lub opinia na temat konkretnej rzeczy, sytuacji lub zagadnienia. Rzeczoznawcy są często

wykorzystywani w różnych dziedzinach, takich jak nieruchomości, motoryzacja, ubezpieczenia, budownictwo, sztuka, czy inne obszary wymagające specjalistycznej wiedzy.

Ze względu na częstość prowadzonych spraw rzeczoznawczych, niektóre specjalności są bardziej popularne:

- Rzeczoznawca nieruchomości ocenia wartość nieruchomości, bada stan techniczny budynków itp.
- Rzeczoznawca samochodowy zajmuje się szacowaniem wartości pojazdów, bada stan techniczny aut.
- Rzeczoznawca ubezpieczeniowy analizuje szkody i wycenia straty w przypadku zgłoszenia roszczenia ubezpieczeniowego.
- Rzeczoznawca sądowy świadczy ekspertyzy sądowe w określonych dziedzinach, które mogą być wykorzystywane jako dowody w procesach sądowych.
- Rzeczoznawca sztuki ocenia wartość dzieł sztuki, autentyczność, czy stan konserwatorski.

- obszarze działania Federacji Naczelnej Organizacji Technicznej FSNT-NOT [5], prawie każde branżowe Stowarzyszenie Naukowo-Techniczne SNT posiada własną Izbę Rzeczoznawców. Obszarami kompetencji tych rzeczoznawców są na przykład: SIMP - mechanika, PZITB - budownictwo, SEP - elektryka, POLSPAR – pomiary, automatyka i robotyka, PTIE - ochrona środowiska, SITO – ogrodnictwo, SITR – technika rolnicza, SITP - technika pożarnicza, PZITS - chłodnictwo, ciepłownictwo, ogrzewanie i wentylacja, gaz, woda i technika sanitarna, SITPH - hutnictwo, inżynieria materiałowa, SGP - geodezja, SITPChem - przemysł chemiczny, SITG – górnictwo, PSRN - wycena nieruchomości, SITSPoż – przemysł spożywczy i wiele innych obszarów inżynieryjno-technicznych. Rzeczoznawcy SEP i innych SNT zrzeszonych w NOT posiadają kompetencje ściśle określone i statutowo gwarantowane przez swoje macierzyste SNT.

Rzeczoznawcy są zazwyczaj zorganizowani formalnie w swoich specjalistycznych Izbach Rzeczoznawców SNT. Niektórzy rzeczoznawcy są zrzeszeni dodatkowo, poza swoim macierzystym SNT, w Polskim Stowarzyszeniu Rzeczoznawców i Biegłych Sądowych PSRiBS [6]. Niektóre uczelnie wyższe oferują kształcenie na poziomie studiów pierwszego stopnia inżynierskich i licencjackich, a także kształcenie podyplomowe w zakresie rzeczoznawstwa przemysłowego i biegłych sądowych. Źródła literaturowe dotyczące rzeczoznawstwa przemysłowego są łączone z literaturą branżową, posiadają charakter ogólny i można je znaleźć w podręcznikach dotyczących zarządzania biznesem, przemysłem, procesami produkcyjnymi, itp. Izby rzeczoznawców wypełniają ważną rolę koordynacyjną działania rzeczoznawców. Są ośrodkami rozwoju zawodowego. Stanowią platformę dla rzeczoznawców do ustawicznego kształcenia, doskonalenia umiejętności zawodowych, bycia na bieżąco ze standardami branżowymi. Izby rzeczoznawców są centrami tworzenia sieci kontaktów. Oferują możliwości nawiązywania kontaktów między profesjonalistami w swoich dziedzinach kompetencji. Ułatwiają wymianę wiedzy i doświadczeń. Izby rzeczoznawców kierują się w pracy wysokimi standardami i etyką. Często ustanawiają i podtrzymują standardy i wytyczne etyczne dla zawodu rzeczoznawcy. Pomagają rzeczoznawcom zachować rzetelność i spójność praktyk ekspertyz i wyceny.

Izby rzeczoznawców o uznanej renomie są dobrymi rzecznikami swojego środowiska. Bronią interesów rzeczoznawców reprezentując ich w dyskusjach z organami regulacyjnymi lub agencjami przemysłowymi i rządowymi. Izby rzeczoznawców o największych ambicjach podejmują adekwatne działania społeczne. Angażują się w działania społeczne, edukację, kształcenie ustawiczne. Pomagają społeczeństwu zrozumieć znaczenie profesjonalnych ocen i rolę rzeczoznawców.

Izba Rzeczoznawców SEP – struktura, oferta, działanie, przyszłość

Historię Izby Rzeczoznawców Stowarzyszenia Elektryków Polskich, w okresie od powstania w roku 1959 do roku 2016, przedstawiają szczegółowo i barwnie mgr inż. Jan Grzybowski i dr inż. Andrzej Skorupski z okazji uruchomienia przez SEP kilka lat temu pożytecznej akcji szeregu opracowań historycznych dotyczących rozwoju Stowarzyszenia i jego agend specjalistycznych [7]. Uaktualniona wersja tej świetnej pracy historycznej, obejmująca okres do dnia dzisiejszego jest przedstawiona w niniejszym zeszycie Elektroniki, Autorem jest dr A. Skorupski [8].

Rzeczoznawstwo w Stowarzyszeniu Elektryków Polskich tworzą lokalne Izby Rzeczoznawców związane z regionalnymi Ośrodkami SEP. Rolę wspomagającą i koordynacyjną pełni Rada Izby Rzeczoznawstwa SEP. Rada jest usytuowana w strukturze organizacyjnej Stowarzyszenia wśród organów centralnych. Działalność Rady IRSEP jest kierowana przez trzyosobowy Zarząd. Rada Izby Rzeczoznawców SEP złożona z dziewięciu ekspertów z różnych Oddziałów SEP. Organem Rady IRSEP prowadzącym postępowania w sprawach rzeczoznawców i rekomendacji przemysłowych SEP jest pięcioosobowa Komisja Kwalifikacyjna IRSEP – KK IRSEP. Procedury działania KK IRSEP są dwu etapowe. Wnioski o uzyskanie tytułu Rzeczoznawcy SEP i tytułów pokrewnych, a także wnioski o przyznanie firmom rekomendacji SEP wpływają do Oddziałów SEP gdzie są procesowane pod względem formalnym i opiniowane. Pozytywnie zaopiniowane wnioski z Oddziałów SEP trafiają do KK IRSEP. Rada IRSEP, przy pomocy swojej Komisji Kwalifikacyjnej uruchamia własną procedurę opiniowania. Rada IRSEP i Komisja Kwalifikacyjna, po ocenie wniosków przez członków wszystkich członków zbiera się na posiedzenie zatwierdzające wnioski. Każdy z działów specjalistycznych jest nadzorowany przez specjalistę w danym obszarze nauki i techniki. Kierownik działu referuje na posiedzeniu Komisji Kwalifikacyjnej dany wniosek. Swoje opinie wyrażają pozostali członkowie Komisji, po czym zwykle prowadzona jest dyskusja nad jakością wniosku. Komisja Kwalifikacyjna podejmuje decyzję w wyniku głosowania tajnego.

Jeszcze niedawno obszar kompetencji Rzeczoznawcy SEP podlegający ocenie był podzielony na kilkadziesiąt podobszarów specjalistycznych. Większa część tego podziału uległa w ostatnim czasie zmianom. W wyniku tych zmian Rada Izby Rzeczoznawców zredukowała ten podział do 9. działów specjalistycznych: Wytwarzanie energii; Sieci elektroenergetyczne; Magazynowanie energii; Elektronika; Automatyka, robotyka i metrologia; Technika świetlna; Instalacje i urządzenia; Elektrotechnika zawodowa; Maszyny elektryczne.

Działy specjalistyczne są na użytek wewnętrzny Komisji Kwalifikacyjnej uszczegółowione tematycznie. Dział Elektronika zawiera np. taką tematykę jak: elektroakustykę, elektronikę, techniki informacyjne – komunikacyjne, techniki informacyjne – informatyczne oraz energoelektronikę. Dział Elektrotechnika zawodowa zawiera takie tematy jak: ekonomia, zarządzanie i organizacja pracy; elektrotechnika morska; inżynieria materiałowa; elektrotermia przemysłowa; elektromechanika pojazdów samochodowych; elektrotechnika w rolnictwie; eksploatacja

systemów; elektrotechnika w górnictwie; elektrostatyka; oraz jakość energii elektrycznej. W podobny sposób są podzielone tematycznie pozostałe działy specjalistyczne.

Oferta regionalnych Ośrodków Rzeczoznawstwa SEP jest jednym z fundamentów działania IRSEP. Skromnym uzupełnieniem niniejszych rozważań ogólnych jest bardzo skrótowy przegląd oferty regionalnych Ośrodków Rzeczoznawstwa SEP w kraju. W żadnym wypadku nie jest to przegląd wyczerpujący. Po prostu jest to niewielka uzupełniająca przykładowa ilustracja działalności rzeczoznawczej. Działalność ta jest z różnych względów ułożona nierównomiernie w kraju. Zależy w dużej mierze od możliwości i charakterystyki przemysłu i biznesu innowacyjnego w regionach, a także tradycji.

Źródła krajowe ogólnie o rzeczoznawstwie przemysłowym są najczęściej dostępne w ramach szerszych podręczników dotyczących gospodarki, przemysłu i ekonomii, a także kodeksu pracy i kodeksów branżowych [9]. Standardy ESG (Environment, Social, Governance) dotyczą tzw. zielonej przyszłości przemysłowej i obejmują wpływ przemysłu na środowisko i klimat, bezpieczeństwo i higienę pracy, procesy zarządzania i kontroli [10], zrównoważoną transformację przemysłową i społeczną [11], Przemysł 4.0. [12], a także budowę kompetencji w tych obszarach rzeczoznawstwa, gdyż rzeczoznawstwo to doskonałe kompetencje obejmujące wiedzę teoretyczną i praktykę [13]. Źródłami sieciowymi rzeczoznawstwa na świecie są główne browsery jak ChatGPT [14], Google [15] i inne jak np. LinkedIn, X, czy portale internetowe takich stowarzyszeń jak IEEE. Źródłami wiedzy o rzeczoznawstwie w SEP i innych SNT zgromadzonych w Federacji NOT są najczęściej portale internetowe oddziałów regionalnych tych SNT.

Przyszłość rzeczoznawstwa w SEP jest niezagrażona i dobra. Jednak musi ona zmieniać się wraz ze zmianami rynku i zapotrzebowania. Warto też korzystać z dobrych przykładów takich zmian. Rzeczoznawstwo w organizacji ogólnoświatowej IEEE jest zorganizowane inaczej. Jest bardziej zróżnicowane pod względem formy i granulacji. Granulacja dotyczy np. form mikroekspertyz udzielanych przez rzeczoznawców (licenced experts) w warunkach on-line. W takim przypadku ekspert dyżuruje on-line i udziela porady w czasie rzeczywistym, najczęściej płatnej i mierzonej zamawianym czasem. Takie mikroekspertyzy są szczególnie popularne w zakresie pracy nad kodami funkcjonalnymi dla systemów elektronicznych.

Dobra przyszłość rzeczoznawstwa w SEP jest związana z rozszerzaniem bazy lokalnej, geograficznej, osobowej i tematycznej oferty oraz efektywnej współpracy między Ośrodkami. Legitymacja Rzeczoznawcy SEP musi z powrotem nabrać tej wartości, którą miała kiedyś, szczególnie w oczach doświadczonych inżynierów. SEP i jego Izba Rzeczoznawców działa dzisiaj w warunkach znacznej konkurencji rynkowej. SEP jako organizacja zaufania społecznego spotyka się z różnymi rodzajami trudnej konkurencji i jedynym sposobem odpowiedzi na takie warunki jest wysokiej jakości unikalna oferta. To wymaga od Stowarzyszenia znacznego wysiłku merytorycznego. Wymaga także twardego pilnowania własnych interesów, w tym także piętnowania nieuczciwości. Znaczna część obecnej oferty IRSEP jest skupiona dość wąsko wokół elektroenergetyki. To tradycyjne pole działania Stowarzyszenia. Trzeba tą ofertę rozszerzać na energoelektronikę, automatykę i robotykę, metrologię i diagnostykę, w tym diagnostykę zdalną, elektromobilność, magazyny energii, techniki informacyjne, oprogramowanie dla systemów elektrycznych, i inne szybko rozwijające się obszary.

Ośrodki Rzeczoznawstwa SEP – specjalizacje, oferty, przykłady

Ośrodek Rzeczoznawstwa przy Oddziale Krakowskim SEP [16] wykonuje w pełnym zakresie: opracowywanie ekspertyz, orzeczeń i opinii, projektów technicznych; consulting - doradztwo techniczne; analizy, prace studialne i naukowo-badawcze; prace doświadczalne, obliczeniowe, analityczne, a także próby oraz badania laboratoryjne i przemysłowe; prace kontrolno-pomiarowe, regulacyjne i rozruchowe; przeglądy techniczne; nadzory nad robotami budowlano–instalacyjnymi; inwentaryzacje techniczne; opracowanie instrukcji eksploatacyjno–ruchowych; wycenę sprzętu i urządzeń technicznych; szkolenie w zakresie podnoszenia kwalifikacji i nauki zawodu; organizacji seminariów szkoleniowych; opinie rekomendacyjne. Wymienione prace, wykonują pracownicy naukowcy wyższych uczelni (AGH i Politechniki Krakowskiej), wybitni specjaliści z biur projektowych i przemysłu, którzy zapewniają wysoką jakość wykonanej pracy. Ważniejsze ekspertyzy wykonane w Ośrodku Rzeczoznawstwa SEP w Krakowie w 2022 roku to: ekspertyza poprawności działania instalacji fotowoltaicznej; ocena stanu technicznego instalacji odgromowej na budynkach hal produkcyjnych; ekspertyza instalacji elektrycznej po pożarze pomieszczeń; opinia techniczna ws. kabli ŚN 15 kV szpital kliniczny Lublin; opinia techniczna w sprawie przyczyn awarii serwerowni biurowca Merkury; ekspertyza przyczyn uszkodzenia pola transformatorowego oraz opinia nt. przyłącza kablowego.

 Oddziału Gdańskiego SEP [17] rekrutują się spośród naukowców i praktyków uczelni, instytutów, biur projektowych i przedsiębiorstw zapewniając wysoką jakość świadczonych usług. Wykonywane usługi są bezstronne w zakresie technicznym, uwzględniają obowiązujące przepisy i postęp technologiczny i techniczny na świecie. Specjaliści Ośrodka Rzeczoznawstwa SEP w Gdańsku udzielają bezpłatnych porad techniczno-organizacyjnych w zakresie instalacji i urządzeń elektrycznych w każdy poniedziałek oraz środę w godz. 11.00 - 14.00. Ośrodek Rzeczoznawstwa w Gdańsku realizuje usługi w zakresie: ekspertyz, orzeczeń i opinii dla sądów; wyceny majątku i mienia, instalacji, sieci i urządzeń elektrycznych, energetyki – elektrycznej, ciepłej i gazowej, automatyki, informatyki i telekomunikacji; opracowania instrukcji eksploatacyjnych, remontowych, stanowiskowych; projektowania sieci, instalacji i urządzeń elektrycznych; opracowania kosztorysów, przedmiarów robót oraz specyfikacji technicznych; pomiarów instalacji elektrycznych i odgromowych; oceny stanu technicznego instalacji i urządzeń elektrycznych; weryfikacji opracowanych projektów i kosztorysów; przeglądów technicznych instalacji i urządzeń elektrycznych; nadzoru nad pracami budowlano-montażowymi i inwentaryzacyjno-technicznymi; organizacji spotkań naukowo-technicznych (sympozja, wystawy, konferencje); opiniowania wniosków o nadanie specjalizacji zawodowych; działalności informacyjnej i doradztwa technicznego; opracowania i pośrednictwa sprzedaży materiałów szkoleniowych; oceny działania instalacji telekomunikacyjnych w budynkach, w tym instalacji antenowych, internetowych i telefonicznych; rozstrzyganie sporów dot. jakości ich funkcjonowania; wykrywania przyczyn zakłóceń radioelektrycznych; oceny spełniania wymagań kompatybilności elektromagnetycznej. Ośrodek Rzeczoznawstwa w Gdańsku współpracuje z Politechniką Gdańską i Pomorską Okręgową Izbą Inżynierów Budownictwa. Sponsorem strategicznym jest firma GDE.

W ramach Oddziału Warszawskiego Stowarzyszenia Elektryków Polskich [18] działa agenda gospodarcza Ośrodek Rzeczoznawstwa i Usług Technicznych, która od wielu lat zajmuje się zagadnieniami technicznymi z zakresu szeroko rozumianej elektryki. ORiUT został wyodrębniony z Centrali Izby Rzeczoznawców w roku 1981 i utworzył Ośrodek Rzeczoznawstwa w Warszawie. Realizacje prace ORiUT poprzez każdorazowo tworzone na potrzeby danego zlecenia zespoły ekspertów mające w swoim składzie między innymi: rzeczoznawców, specjalistów i

weryfikatorów o potwierdzonych kwalifikacjach i osiągnięciach zawodowych i koordynowane przez OW SEP w ramach zlecenia.

Ośrodek Rzeczoznawstwa przy Oddziale Zagłębia Węglowego SEP w Katowicach działa od 40 lat [19]. Dysponuje kadrami 60. rzeczoznawców i specjalistów z różnych dziedzin elektryki. Ośrodek podejmuje się realizacji zleceń na: przeprowadzanie ekspertyz i opinii techniczno-ekonomicznych; opracowania dokumentacji technicznej; wykonania badań diagnostycznych; prowadzenie nadzorów inwestorskich; opracowania planów zaopatrzenia gmin w ciepło, energię elektryczną i gaz, w fazie założeń i projektowania; wykonywanie prac kontrolno-pomiarowych w budownictwie komunalnym i spółdzielczym, stosownie do wymogów prawa budowlanego w zakresie: sieci i stacji elektroenergetycznych wysokich napięć; aparatury elektrycznej, maszyn i napędów elektrycznych; elektrowni i elektrociepłowni; energetyki przemysłowej i elektroniki górniczej; elektrotermii przemysłowej; eksploatacji systemów energetycznych; elektrotechniki bytowej. Ośrodek oferuje Towarzystwom Ubezpieczeniowym wysoki profesjonalizm przy sporządzaniu ekspertyz związanych z likwidacją szkód spowodowanych klęskami żywiołowymi oraz awariami w układach technologicznych - podmiotów ubezpieczonego.

Podobne oferty Ośrodków Rzeczoznawstwa i ich oferta są dostępne np. na stronach Oddziałów SEP w Łodzi [20], Poznaniu [21], Gliwicach [22], Słupsku [23], Częstochowie [24], Białymstoku [25], a także Rzeszowie, Lublinie, Bielsku-Białej, Toruniu, Koszalinie, Tarnowie, Wrocławiu, Szczecinie, Olsztynie, Radomiu, Chełmie, Bydgoszczy, Gorzowie Wielkopolskim, Kielcach, Opolu, Skierniewicach, itp. Oferty Ośrodków Rzeczoznawstwa przy oddziałach SEP są zróżnicowane między sobą i często odzwierciedlają lokalną charakterystykę przemysłowo-biznesową.

[...]

Potrzebny głos Stowarzyszenia

Stowarzyszenie Elektryków Polskich jest największą organizacją zrzeszoną w Naczelnej Organizacji Technicznej, która ma status wyższej użyteczności, jako jedno z kilkudziesięciu tak wyróżnionych instytucji. Ta wysoka ranga wiąże się z aktywnością działania w sferze naukowej, edukacyjnej, gospodarczej, innowacyjnej, przemysłowej, ekonomicznej oraz społecznej i politycznej. Aktywność ta powinna trafiać w zapotrzebowanie społeczne i reagować na jego zmiany, aby uczestniczyć w procesach rozwojowych i zachodzącym postępie technicznym.

Działalność stowarzyszeniowa jest skierowana zarówno do swoich problemów wewnętrznych, jak i do służenia zewnętrznym instytucjom i organizacjom. Ta wewnętrzna, to utrzymywanie platformy współpracy inżynierów, naukowców, liderów przemysłowych i ekspertów, gdzie organizują się działania zmierzające do rozwoju naszej dziedziny techniki. Zewnętrzna działalność to przedstawianie społeczeństwu, jak najlepiej przygotowanej oferty wychodzącej naprzeciw aktualnych potrzeb społecznych.

Jedną z agend SEP, wypełniającą zadania stowarzyszenia, jest Izba Rzeczoznawców. Powstała ona 65 lat temu i służy wzmocnieniu roli Stowarzyszenia. Przyciąga najlepszych ekspertów w różnych dziedzinach elektryki, ze szczególnym uwzględnieniem nowych technologii, co pozwala podejmować się trudnych opini, ekspertyz i opracowań. Z drugiej strony chce zabierać głos w sprawach, które mogą przyczynić się do postępu krajowego przemysłu, nauki i edukacji. Ważnym zadaniem całego Stowarzyszenia jest wspomaganie tych działań, aby rósł jego autorytet. Wtedy będzie rósł wpływ na przygotowywanie społeczeństwa na wdrażanie i korzystanie z nowych

technologii. Aby osiągnąć te cele warto przygotowywać komercyjne, sektorowe opracowania innowacyjno-przemysłowe, które będą uwzględniać warunki krajowe. Dotyczyć to może Przemysłu 4,0, energoelektroniki, automatyki i robotyki, metrologii, elektromobilności, magazynowania energii, cyfryzacji i innych szybko rozwijających się obszarów elektryki. Ten głos SEP powinien być słyszalny na wszystkich szczeblach decydentów.

*Autorami artykułu są: inż. Maria Zastawny, Centralny Ośrodek Rzeczoznawstwa SEP,
dr inż. Andrzej Skorupski, Instytut Informatyki, Politechnika Warszawska,
prof. dr hab. inż. Ryszard Romaniuk, Instytut Systemów Elektronicznych, Politechnika Warszawska*

Literatura

- [1] Stowarzyszenie Elektryków Polskich, portal internetowy, 2024 [sep.com.pl]
- [2] Stowarzyszenie Elektryków Polskich, Wikipedia 2024 [pl.wikipedia.org/wiki/Stowarzyszenie_Elektryk%C3%B3w_Polskich]
- [3] Stowarzyszenie Elektryków Polskich, Facebook 2024 [facebook.com/StowarzyszenieElektrykowPolskich]
- [4] IEEE – The Institute of Electrical and Electronics Engineers, 2024, [ieee.org]
- [5] Naczelna Organizacja Techniczna, Federacja Stowarzyszeń Naukowo-Technicznych, 2023, [not.org.pl]
- [6] Polskie Stowarzyszenie Rzeczoznawców i Biegłych Sadowych, 2024, [psribs.pl]
- [7] J.Grzybowski, A.Skorupski, 2016, Historia Izby Rzeczoznawców Stowarzyszenia Elektryków Polskich, Maszyny Elektryczne – Zeszyty Problemowe 4(112):95-100
- [8] A.Skorupski, 2024, Historia Rzeczoznawstwa w Stowarzyszeniu Elektryków Polskich, Elektronika – konstrukcje, technologie, zastosowania, 65(02)
- [9] Kodeks Pracy, Tekst jednolity z dnia 16 czerwca 2023 r., Dz.U. 2023, poz.1465, Wyd.C.H.Beck, ISBN:9788382919387
- [10] C.Fournier, 2018, Od inżyniera do menedżera, Helion, ISBN:978-83-283-3899-9
- [11] K.Szopik-Depczyńska, A.Misztal, H.Wojtaszek, 2021, Innowacyjna gospodarka, zrównoważony rozwój, ekoinnowacje i obszary wsparcia systemowego, WN Sophia, ISBN:9788365929662
- [12] Przemysł 4.0, 2024 [przemysl-40.pl/index.php/2017/03/22/czym-jest-przemysl-4-0/]
- [13] J.Bednarek (red.), 2023, ESG – przewodnik po regulacjach prawnych, Wyd.C.H.Beck, ISBN:9788383560014
- [14] ChatGPT, Licensed Expertise 2024 [chatgpt.com/chatgpt-online/, oraz GPT Messenger [gpt-messenger.io]
- [15] Google, Rzeczoznawstwo przemysłowe 2024 [google.com/search]
- [16] Ośrodek Rzeczoznawstwa przy Oddziale Krakowskim SEP, 2024 [sep.krakow.pl/rzeczoznawcy]
- [17] Ośrodek Rzeczoznawstwa przy Oddziale Gdańskim SEP, 2024 [sep.gda.pl/osrodek-rzeczoznawstwa-sep/]
- [18] Warszawski Ośrodek Rzeczoznawstwa i Usług Technicznych przy Oddziałach Warszawskim

SEP, i Oddziale EiT SEP, 2024 [sep.warszawa.pl/sep-oddzial-warszawski/osrodek-rzeczoznawstwa-i-uslug-technicznych] oraz [www.irsep.org]

[19] Ośrodek Rzeczoznawstwa przy Oddziale Zagłębia Węglowego SEP, 2024 [sep.katowice.pl/page/7/18/9]

[20] Ośrodek Rzeczoznawstwa Oddziału Łódzkiego SEP, 2024 [<https://seplodz.pl/osrodek-rzeczoznawstwa/rzeczoznawcy-ol-sep/>]

[21] Ośrodek Rzeczoznawstwa Oddziału Poznańskiego SEP, 2024 [sep.poznan.pl/oddzial/osrodek-rzeczoznawstwa]

[22] Ośrodek Rzeczoznawstwa Oddziału Gliwickiego SEP.2024, [sep.gliwice.pl]

[23] Ośrodek Rzeczoznawstwa przy Oddziale Słupskim SEP, 2024 [sep.slupsk.pl/rzeczoznawstwo]

[24] Ośrodek Rzeczoznawstwa przy Oddziale Częstochowskim SEP, 2024 [sep.czyst.pl/rzeczoznawstwo]

[25] Ośrodek Rzeczoznawstwa przy Oddziale Białostockim SEP, 2024 [sep.bialystok.pl]